

Komemorativni skup u povodu 76. obljetnice pokolja 1.500 nevinih žrtava koje su ustaše mučki ubile i masakrirale 21. prosinca 1941. godine. Odana počast polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća pred spomen-kosturnicom

Stradanje Prkosa uklapa se u opću golgotu tadašnjeg kotara Vrginmost u kome su tijekom NOR-a pobijene, poginule ili umrle 10.384 osobe - partizani i civili. Samo selo Prkos dalo je 119 partizana, od kojih su 23 poginula, a njihova imena nalaze se na spomen kosturnici. Masakr u Prkosu bio je **Ivanu Goranu Kovačiću** inspiracija za poemu „Jama“, a **Vladimiru Nazoru** za pjesmu „Majka pravoslavna“ (inače, na tom području su čamcem preko Kupe u partizane otišli Nazor i Kovačić).

U organizaciji Saveza udruga antifašista Karlovačke županije i Srpskog narodnog vijeća u selu Prkos Lasinjski upriličen je komemorativni skup u povodu 76. obljetnice pokolja 1.500 nevinih žrtava koje su ustaše mučki ubile i masakrirale 21. prosinca 1941. godine. Žrtvama je odana počast polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća pred spomen-kosturnicom (rad arhitekta **Aleksandra Fereidenreicha**) u koju su pokopana tijela 478 stradalih iz sela Prkos zajedno s oko tisuću pobijenih u obližnjoj šumi Brezje.

Uz mještane, povratnike i njihovu rodbinu komemoraciji su nazočili poklonici antifašizma iz Karlovačke, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke županije, među kojima i dugogodišnji bivši predsjednik SABA RH **mr. Ivan Fumić** i predsjednik ZUABA ŽŽ i GZ **Petar Raić**. Skupu su se obratili **Tatjana Vukobratović-Spasojević** i **Rade Kosanović** iz Srpskog narodnog vijeća, **Danica Mičić**, članica Općinskog vijeća Lasinja,

Željko Prigorac

, načelnik općine Lasinja i

Ratomir Bošnjak

, predsjednik Saveza udruga antifašista Karlovačke županije. O događajima koncem 1941., i pokolju u Prkosu kazivao je

Mile Knežević

, partizanski veteran i predsjednik Sekcije boraca 8. kordunaške udarne divizije pri SABA RH.

Podsjetimo, akciju je vodio **Ante Moškov**, a u Bović je došao i sam **Ante Pavelić** želeći ustašama podignuti moral, jer operacija baš i nije išla po planu. Četvrti partizanski bataljun koji je djelovao na širem području sjeveroistočnog dijela Korduna, pomrsio je ustašama nakanu i izvukao iz obruča oko 15 tisuća stanovnika i sigurno ih razmjestio na Petrovoj gori. Nakon deset dana akcija je obustavljena. Partizani nisu uništeni, a ustanak se razbuktao.

Stvaranjem tzv. NDH 1941. godine i uspostavom ustaške vlasti dio Korduna omeđen rijekom Koranom od izvora do Slunja i cestom Plitvička Jezera – Slunj, našao se u potpunom okruženju ustaških garnizona i oružanih postaja. Paveliću nije bilo teško u tom okruženju izvršiti zlodjela prema srpskom narodu (u tom okruženju je oko 90% srpskog stanovništva). Oko četiri tisuće ustaša, domobrana i žandara u velikoj ofenzivi koncem 1941., trebalo je uništiti partizanske snage u kotaru Vrginmost i Petrovoj gori, koje su prijetile da prošire požar narodnog ustanka u hrvatske krajeve preko Kupe prema Zagrebu i Žumberku.

Ofenziva je počela u noći 20./21. prosinca 1941. godine iz pravca Lasinje i Bučice. Najprije je opkoljeno srpsko selo Prkos koje je do temelja spaljeno i uništeno. Samo u tom selu ubijeno je 478 stanovnika. U nastavku ofenzive od Dugog Sela do Bovića uhvaćeno je i ubijeno još oko tisuću ljudi. Među žrtvama pokolja bilo je 278 djece mlađe od 15 godina. Ustaške metode ilustrira i slučaj žandarmerijskog narednika u Lasinji **Petra Nikolića**, Hrvata, u prvi mah zadovoljnog stvaranjem tzv. NDH, koga su ustaše ubile zajedno sa suprugom i dvoje djece, jer je pokušao pismom (kojeg su se ustaše domogle) upozoriti stanovnike Prkosa o pripremanom ustaškom napadu.

Nažalost, na ovim prostorima sličnih zločina i nasilja nad nevinima bilo je i u ratnim zbivanjima od 1991. do 1995. godine. Stanovnici Prkosa izbjegli su za vrijeme Oluje. Novi rat (devedesetih) uzeo je danak i u okolnim naseljima. Selo Lasinje krajinske su formacije temeljito opljačkale 1991., a slično je prošao i Banski Kovačevac, u kome je poubijano desetak mještana - Hrvata.

Bojan Miroslavljev

